

Temat – Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h

Odpoczynku od poważnych treści ciąg dalszy – otwieramy podręczniki na s. 312 czytamy definicje – powtarzamy . Dla leniwych – wklejam je poniżej ☺. Wykonujemy zadania z zeszytu ćwiczeń. Wiem, jest tego dużo – pracujecie ciężko przez 2 kolejne dni.

NIC NIE ODSYŁACIE. Miłej pracy ☺

Ó piszemy:	U piszemy:
<ul style="list-style-type: none"> • gdy wymienia się na o, e, a, Przykłady: <i>móć – mógę, przyjaciółka – przyjaciel, wrócić – wrócić</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • w rzeczownikach kończących się na -unek, -us, -usz, -ura, -ulec, Przykłady: <i>rysunek, rebus, kapelusz, brawura, budulec</i>
<ul style="list-style-type: none"> • w zakończeniach rzeczowników: -ów, -ówka, -ówna (wyjątki: skuwka, zasuwka, wsuwka), Przykłady: <i>Kraków, klasówka, Nowakówna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • w czasownikach zakończonych na -uj, -uje, Przykłady: <i>maluj, kreskuje</i>
<ul style="list-style-type: none"> • w niektórych wyrazach, mimo że nie wymienia się na o, e lub a (zazwyczaj ze względów historycznych). Przykłady: <i>góra, róża, próba, król, wiewiórka, różdżka, który, mózg, kłótnia, wróżka, córka, różnić się</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • na początku i na końcu wyrazu (wyjątki: ósmy, ówczesny, ów, ówdzie), Przykłady: <i>ucho, dziecku</i> • w zdrabniających, spieszczających lub zgrubiających zakończeniach wyrazów: -uchny, -uni, -usi, -utki, -unia, -uszek, -uszka, -uszka, -ulek, -ulka, -uś, -usia, Przykłady: <i>maluchny, tyciuni, malusi, cichutki, dziadunia, babunia, dzbanuszek, kaczuszka, serduszka, ojczulek, babułka, tatuś, mamusia</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • w wyrazach, w których nie ma uzasadnienia pisownia ó. Przykłady: <i>puls, wujek, cud, gruszka, zguba</i>

Rz piszemy:	Ż piszemy:
<ul style="list-style-type: none"> gdy wymienia się na <i>r</i>, Przykłady: <i>dob<u>r</u>ze – dob<u>r</u>ny, marz<u>ę</u>c – marz<u>ę</u>ca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> jeśli wymienia się na <i>z, ż, s, g, h, dz</i>, Przykłady: <i>maż<u>ę</u> – maż<u>ę</u>ć, przeraż<u>ę</u>ć – przeraż<u>ę</u>liwy, książ<u>ę</u> – książ<u>ę</u>two, książ<u>ę</u>ka – książ<u>ę</u>ga, druż<u>ę</u>nowy – druż<u>ę</u>, książ<u>ę</u>za – książ<u>ę</u>dz</i>
<ul style="list-style-type: none"> po spółgłoskach: <i>b, p, d, t, g, k, ch, j, w</i> (wyjątki: <i>kształt, bukszpan, pszenica, pszczoła, Pszczyna, wszyscy, gzęgżółka, obszar, piegża</i>), Przykłady: <i>brz<u>ę</u>mieć, przeprosi<u>ę</u>ć, drz<u>ę</u>wi, zatrzym<u>ę</u>ć, grz<u>ę</u>mot, krz<u>ę</u>zak, chrz<u>ę</u>st, zajr<u>ę</u>ć, wrz<u>ę</u>sz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> w zakończeniach <i>-aż</i> rzeczowników rodzaju męskiego w wyrazach pochodzących z języków obcych, Przykłady: <i>witr<u>ę</u>ż, pejż<u>ę</u>ż</i>
<ul style="list-style-type: none"> zazwyczaj w zakończeniach <i>-arz, -erz</i> rzeczowników rodzaju męskiego, Przykłady: <i>rzeżb<u>ę</u>arz, harc<u>ę</u>rz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> w zakończeniach <i>-eż i -aż</i> niektórych rzeczowników rodzaju żeńskiego, Przykłady: <i>kradzież, straż</i>
<ul style="list-style-type: none"> w zakończeniach rzeczowników rodzaju męskiego: <i>-mierz i -mistrz</i>, Przykłady: <i>szerm<u>ę</u>rz, burm<u>ę</u>istrz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> po literach: <i>l, ł, r, n</i> (z wyjątkiem wyrazów z częstką <i>pół-, współ-</i> na początku – na przykład: <i>współrządzi<u>ę</u>ć</i>), Przykłady: <i>ł<u>ę</u>żej, małż<u>ę</u>ć, sierż<u>ę</u>nt, inżyn<u>ę</u>ier</i>
<ul style="list-style-type: none"> w niektórych wyrazach, mimo że nie wymienia się na <i>r</i>. Przykłady: <i>uderz<u>ę</u>ć, rządzi<u>ę</u>ć, korzyst<u>ę</u>ć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> na początku wielu wyrazów oraz w niektórych słowach, mimo że nie wymienia się na <i>z, ż, s, g, h, dz</i>. Przykłady: <i>życzenie, mż<u>ę</u>awka, żółw, róż<u>ę</u>a</i>

Ch piszemy:	H piszemy:
<ul style="list-style-type: none"> gdy wymienia się na <i>sz</i>, Przykłady: <i>uch<u>ę</u> – usz<u>ę</u>, duch – dusz<u>ę</u>a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> gdy wymienia się na <i>g, ż</i>, Przykłady: <i>wah<u>ę</u>ć się – wag<u>ę</u>a, druż<u>ę</u> – druż<u>ę</u>yna</i>
<ul style="list-style-type: none"> po literze <i>s</i> oraz na końcu wyrazów. Przykłady: <i>schł<u>ę</u>dzić, pech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> w większości wyrazów, gdy na nic się nie wymienia. Przykłady: <i>boh<u>ę</u>ter, hon<u>ę</u>or, hand<u>ę</u>l, histor<u>ę</u>a</i>
<ul style="list-style-type: none"> w większości wyrazów, gdy na nic się nie wymienia. Przykłady: <i>chytr<u>ę</u>, dotych<u>ę</u>czas, such<u>ę</u>ar, płach<u>ę</u>ta</i> 	